МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙНАЦІОНАЛЬНИЙАГРАРНИЙУНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ
міжнародної студентської
науково-практичної конференції

19 квітня 2018 року

БілаЦерква
2018

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, ректор університету, голова оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, перший проректор

Варченко О.М., проректор з наукової та інноваційної діяльності, д-р екон. наук, заступник голови оргкомітету.

Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи

Борщовецька В.Д., канд. пед.. наук, декан факультету права та лінгвістики.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, координатор НТТМ університету.

Рєзнік В.Г., старший викладач анд. юрид. наук, координатор НТТМ факультету права та лінгвістики, напрям підготовки «Право».

Царенко Т.М., канд. вет. наук, начальник відділу науково-дослідної та інноваційної діяльності.

Судика Н.В., начальник редакційно-видавничого відділу

Актуальні проблеми законодавства України: матеріали Міжнародної студентської науково-практичної конференції 19 квітня 2018р. – Біла Церква, 2018. – 28 с.

До збірника увійшли матеріали з актуальних правових та законодавчих питань

© БНАУ, 2018

УДК 336.22
КІБЕНКО К.С., студентка 3 курсу
Науковий керівник – **СОКИРИНСЬКА О.А.,** канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА В ОПЕРАЦІЯХ ІЗ ПІДТРИМАННЯ МИРУ ТА БЕЗПЕКИ

Міжнародне співтовариство за останню чверть XX – початок XXI ст. зіткнулося з кардинальними змінами в структурі збройної боротьби. Внутрішні конфлікти, збройні конфлікти, що носять змішаний характер, гібридні війни фактично витіснили з міжнародних відносин класичні збройні конфлікти міжнародного характеру. Обсяг нормативного матеріалу, що регулює поведінку сторін, які воюють, у конфліктах нового покоління, незрівнянно малий порівняно з кількістю норм гуманітарного права, що застосовуються в міжнародних збройних конфліктах. На відміну від класичних операції з підтримання миру та безпеки, де застосування сили обмежувалося самообороною, нині персоналу ООН нерідко вдається до використання зброї також в інших цілях, наприклад для подолання спроб перешкодити виконанню їх мандата.

Відповідно до Статуту ООН одним із міжнародно-правових заходів з урегулювання міжнародних суперечок і збройних конфліктів є операції з підтримання миру та безпеки, які останнім часом стали часто застосовуватися. Якщо спочатку збройні сили ООН виконували функції роз'єднання конфліктуючих сторін і контролю за припиненням вогню, не беручи безпосередньої участі в конфлікті, то сьогодні перед ними ставляться найрізноманітніші завдання, у яких застосування зброї не обмежується випадками самооборони. У таких ситуаціях сили ООН повинні не лише дотримуватися норм і принципів міжнародного гуманітарного права, а й забезпечувати за можливості їх дотримання учасниками збройного конфлікту.[1]

Поряд із главою VI Статуту ООН, яка регулювала «традиційні» операції з під- тримання миру, усе частіше стала застосовуватися глава VII цього документа, присвячена примусу до миру [3]. Багато операцій трансформувалося в гібридні, що включають елементи підтримки миру й примусу до миру. Водночас інші «традиційні» операції з підтримання миру «консенсуального» типу супроводжувалися операціями на основі глави VII Статуту ООН, санкціонованими Радою Безпеки для проведення під командуванням і контролем однієї з провідних держав.

Мінародний комітет Червого Хреста свою думку базував на принципах Міжнародного гуманітарного права, які вважаються складовою частиною звичайного міжнародного права та є обов'язковими для всіх держав і збройних сил, залучених до збройного конфлікту. Враховувалося також те, що обов'язкові для всіх держав правила поведінки повинні вважатися такими й для універсальних міжнародних організацій, заснованих цими державами, хоч і з деякими змінами.

Для застосування МГП до миротворчих операцій ООН необхідним є дотримання двох умов: наявності збройного конфлікту (незалежно від його природи) на території розгортання миротворчих сил та активної участі

миротворчих сил у конфлікті (на підтримку однієї чи іншої сторони) як комбатантів (так звана перевірка методом «подвійного ключа»).

Незважаючи на критику Бюлетня «Дотримання силами ООН норм міжнародного гуманітарного права», уся світова спільнота визнала, що він став найважливішим нормативно-правовим актом ООН із питань дотримання силами ООН норм міжнародного гуманітарного права.

Як зазначає Генеральний секретар ООН, саме необхідність визначення обсягу, змісту й умов застосування МГП силами ООН стала підставою для його промульгації. Так, як вбачається з преамбули Бюлетеня «Дотримання силами ООН норм міжнародного гуманітарного права», його видано з метою «викладення основоположних принципів і норм міжнародного гуманітарного права, застосовуваних до сил Організації Об'єднаних Націй, що провадять операції під керівництвом та контролем Організації Об'єднаних Націй» [2].

Залежно від конкретних умов можуть використовуватися такі способи застосування миротворчих сил:

1) завчасне попереджувальне розгортання військових контингентів у районі конфлікту з метою запобігання його ескалації. Його визначають такі дії: демонстрація сили на підтримання політичних попереджень ворогуючим сторонам; розподіл позицій, із яких ворогуючі сторони можуть розпочати збройні акції; проведення часткової евакуації населення з району конфлікту; надання за потреби гуманітарної (медичної, продовольчої тощо) допомоги населенню;

2) створення в районі конфлікту демілітаризованих зон, у яких передбачаються певні види контролю: контроль за дотриманням режиму припинення вогню; контроль за комунікаціями, що використовуються ворогуючими сторонами в оперативних цілях; здійснення в районі конфлікту режиму заборони польотів; забезпечення коридорів для постачання гуманітарних вантажів та інші запобіжні й забезпечувальні дії;

3) виконання основних заходів операції з підтримання миру (примушення до миру) та постконфліктних дій щодо відновлення мирної інфраструктури.

Спектр завдань миротворчих сил є дуже широким та може передбачати таке: роззброєння й ліквідацію незаконних збройних формувань у районі конфлікту; поетапне розведення ворогуючих сторін, недопущення їх пересувань і зіткнень, створення демілітаризованих зон і гуманітарних кордонів; нагляд за виконанням умов перемир'я та домовленостей про припинення вогню; охорона, контроль перевезень, недопущення незаконного (несанкціонованого) ввезення й вивезення озброєння, техніки й матеріально-технічних засобів; розмінування місцевості, забезпечення безпечного функціонування всіх видів транспорту та комунікацій; захист від захоплення незаконними формуваннями, руйнування або пошкодження життєво важливих об'єктів і комунікацій у районі конфлікту; захист органів законної цивільної влади в районі конфлікту; відновлення порушеного режиму державних чи адміністративних кордонів; захист біженців і вимушених переселенців, організація та забезпечення охорони їх таборів, надання медичної допомоги; охорона етнічних меншин, що зазнають утиску й провокацій із боку свого етнічного оточення; забезпечення умов для проведення вільних виборів цивільної влади після припинення конфлікту; надання гуманітарної допомоги цивільному населенню; контроль за обліком військовополонених і незаконно затриманих ци-

вільних осіб; супроводження конвоїв із гуманітарною допомогою; контроль місцевості й дій населення в зонах відповідальності, протидія масовим безпорядкам; забезпечення захисту основних прав людини в районі конфлікту; захист посередницьких, дипломатичних, переговорних місій міжнародних і неурядових організацій, які діють в інтересах врегулювання конфлікту.[7]

Таким чином, під час вивчення досвіду миротворчих операцій ООН, ініціатив Міжнародного комітету Червоного Хреста та документів ООН можна стверджувати про застосовність міжнародного гуманітарного права в операціях із підтримання миру та безпеки. Якщо визначати межі застосування МГП в цьому випадку, то можна зробити висновок про необхідність дотримання норм і принципів міжнародного гуманітарного права з моменту фактичного використання збройної сили персоналом ООН. У таких ситуаціях сили ООН повинні не лише дотримуватися норм і принципів МГП, а й забезпечувати за можливості їх дотримання всіма учасниками збройних конфліктів. Прийняттям Генеральною Асамблеєю ООН у 1994 р. Конвенції про безпеку персоналу ООН та пов'язаного з нею персоналу було завершено один з етапів процесу кодифікації та прогресивного розвитку міжнародного права, спрямованого на поліпшення міжнародно-правового захисту сил ООН, що виконують усе небезпечніші й складніші завдання.[7]

УДК 336.22
БОНДАРЕНКО В., студент 4 курсу
Науковий керівник – **КОВАЛЬЧУК І.В.,** канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
in.kovalchyk@gmail.com

ПОДАТКОВА СИСТЕМА ПОЛЬЩІ: КОРИСНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Аналіз функціонування податкової системи особливо зараз в умовах системної фінансової кризи є надзвичайно важливим. Ефективна податкова система повинна бути побудована таким чином, щоб сприяти розвитку економіки. В залежності від стратегії державної податкової політики, податки можуть відігравати, крім суто фіскальної функції, роль стимуляторів або стримуючих факторів економічних процесів у державі, так як це можна спостерігати у податковій системі Польщі.

Україна перебуває в процесі реформування податкової системи, що повинна забезпечувати сприятливе середовище для платників податків. Найбільш ефективним напрямом її вдосконалення є вивчення та впровадження характерних ознак податкової системи України з податковими системами країн Європейського Союзу, в тому числі й Польщі.

У Польщі використовується поняття система оподаткування, що включає в себе комплекс податків, які функціонують одночасно в межах даної держави і створюють цілісність як у юридичному, так і в економічному значенні [1, с. 217]. Види податків встановлені у різних законодавчих актах, а відповідні фінансові установи забезпечують вчасну їхню сплату. Податки є основним доходом

бюджету держави як в Україні, так і в Польщі. Тому податкова система в будь-якій державі повинна бути створена і функціонувати так, щоб впливати на розвиток даної країни.

Податок – це безоплатний, обов'язковий і безповоротний платіж на користь держави, який стягується на підставі чинного законодавства, згідно з яким податки в Польщі повинні платити не тільки польські громадяни, а й іноземці, які отримують в Польщі дохід. Для більшості іноземців (особливо тих, хто не здійснює підприємницької діяльності) щоб розрахуватися з податковою інспекцією потрібно мати ідентифікаційний персональний номер (PESEL).

У відповідності з польським законодавством податковий платіж сплачується прямо на рахунок податкових органів. Найбільш поширеними податковими платежами є: прямі – прибутковий податок з фізичних осіб, прибутковий податок з юридичних осіб, податок зі спадщини і дарувань, податок з цивільної та господарської правової діяльності, сільськогосподарський податок, лісовий податок, податок на нерухоме майно, податок на транспортні засоби; непрямі, які стягуються автоматично – при оплаті послуги чи товару: податок на додану вартість, акцизний податок, податок з ігор [3].

Порівняння податкових систем України та Польщі показує, що, на перший погляд, у них немає суттєвих відмінностей. В Україні використовуються такі ж основні види прямих і непрямих податків, як у і Польщі. Але при глибшому аналізі виявляються особливості, які значно відрізняють системи оподаткування у даних державах.

Так, наприклад, у Польщі відсутня спрощена система оподаткування в порівнянні з Україною. В Україні така система сприймається виключно як «полегшення» режиму оподаткування для суб'єктів малого бізнесу, хоча в європейських країнах такі мають набагато ширший зміст [2, с. 164].

Ще однією з важливих проблем української національної податкової системи є низький рівень розвитку місцевих податків. Не дивлячись на те, що доходи від місцевих податків постійно зростають, їх частка залишається занадто низькою, хоча ця ситуація і мала б змінитися після реалізації реформи децентралізації.

Отже, резюмуючи усе вищевикладене, необхідно зазначити, що українська податкова система є ще не повністю ефективною, однак внесення постійних змін до ПКУ в гармонізації до вимог Європейського союзу, національна податкова система буде приведена до принципів та стандартів ЄС, що дозволить Україні підвищити конкурентоспроможність вітчизняних галузей господарювання.

УДК 336.22
КРИЖЕШЕВСЬКИЙ В.О., студент 3 курсу
Науковий керівник – **СОКИРИНСЬКА О.А.,** канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

БІПАТРИЗМ В УКРАЇНІ- ДОБРО ЧИ ЗЛО?

Для чого було придумане людством і закріплене таке поняття як громадянство? Більшість осіб вважають, для того, щоб підкреслити правовий

зв’язок особи з державою, щоб гарантувати її певні привілеї перед іншими іноземними особами, у свою чергу покласти на плечі осіб такі завдання і функції, які неможливо довірити особам іноземної країни.

Саме громадянство визначає коло осіб, інтереси яких держава повинна забезпечувати. Проте, як то кажуть : "Одна голова добре, а дві - краще". В нашому випадку : "Одне громадянство добре, а два - краще". Чому так? Це дає цілу низку привілеїв, зокрема:

- вільне переміщення Європоюі США (за умови відповідного паспорту) Наприклад, за паспортом Канади;
- полегшення отримання візи в різних країнах;
- безвізовий режим для країн Європи,Латинської Америки,Греції й Кореї.(за допомогою паспорту Панами);
- сплата менших податків у порівнянні з країною, де особа має первинне громадянство [4].

Тому не дивно, що деякі особи захотіли мати громадянство багатьох країн. Питання подвійного громадянства або інше кажучи «біпатризму» є топовою темою не лише в Україні, а й у всьому світі. Воно розділило суспільство на дві частини - ті хто за, і ті, хто проти цього явища. Проте які аргументи у тих, хто проти? Адже біпатризм дає стільки привілеїв. Чому людство не може дійти однієї точки зору з приводу цього питання? Не секрет, що в цьому світі немає нічого ідеального, і біпатризм, звичайно, не є виключенням. При всіх своїх перевагах він має багато недоліків. Відповідно серед негативних ознак:

- значно менші права на дипломатичний захист;
- військова служба у двох або більше державах;
- сплата податків одразу у двох державах у випадку, коли відсутня відповідна міждержавна угода про уникнення подвійного оподаткування;
- проблеми культурної, мовної та іншої інтеграції;
- переховування від відповідальності за злочини, вчинені на території однієї держави, в інших країнах [4].

Аналізуючи плюси й мінуси цього явища не можливо сказати однозначно, чи це позитивне явище,чи негативне. Тому в світі різні країни по-різному ставляться до нього. Відповідно до норм МП кожна держава самостійно обирає політику стосовно біпатризму. Зокрема існує ряд країн, які допускають подвійне громадянство (наприклад, Австралія, Бангладеш, Бельгія, Бразилія, В’єтнам, Канада, Колумбія, Латвія та ін.), і, відповідно, ті, хто негативно налаштовані до подвійного громадянства (наприклад, Австрія, Алжир, Китай, Еквадор, Кенія, Кувейт, Японія та ін.). На їхню позицію впливають такі чинники, як географічне розташування, демографічна структура населення, історико-культурні особливості, стан війни тощо.

Яку ж сторону обрала Україна? Згідно законодавства України, а саме Закону "Про громадянство України" від 18 січня 2001 р. закріплено принцип єдиного громадянства, також у ст. 4 Конституції України, який полягає в забороні існування подвійного громадянства (біпатризму) в Україні, якщо громадянин України набув громадянство (підданство) іншої держави або держав, то у правових відносинах з Україною він визнається лише громадянином України. Якщо іноземець набув громадянство України, то у правових відносинах з

Україною він визнається лише громадянином України.Проте цей закон прямо не передбачає недопустимість випадків множинного громадянства.Тобто на даний час діє не заборона біпатризму,а саме його *невизнання*. Слід зауважити, що нині активно ведеться політика стосовно внесення змін в даний закон. Відповідно Президент України Петро Порошенко подав до розгляду ВРУ законопроект №6175, головною метою якого є внесення змін в механізм припинення громадянства України у разі добровільного набуття громадянином України громадянства іншої держави та для запобігання випадкам подвійного громадянства осіб, які набувають громадянство України. Тож можна сказати, що Україна негативно ставиться до біпатризму, й намагається реформувати своє законодавство так, щоб виключити його взагалі.

УДК 347.1
КУЗЬМЕНКО Б.В., студент 6 курсу (заочна форма навчання)
Науковий керівник – **СТРЕЛЬБИЦЬКА Л.М**., д-р юрид. наук
Національна академія Служби Безпеки України
kyzyabohdan94@gmail.com

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН

Сьогодні і законодавство, і наука не дозволяють однозначно відмежовувати інформацію від інших об'єктів права, визначаючи її правову природу, чітко визначити коло інформаційних правовідносин, однозначно визначити суб'єктний склад і зміст інформаційних відносин і т.п.

Більшість нормативних актів, що є джерелами інформаційного права, в основному, носять публічно-правовий характер. Більшість досліджень орієнтовані також на публічно-правовий характер. Виходячи з особистої практики представляється можливим і, більше того, необхідним досліджувати галузі приватного права, ряд інститутів якого присвячений переважно визначенням режиму інформації в різних її формах. Більш того, ряд дослідників дотримуються тієї точки зору, що основним об'єктом правовідносин в інформаційній сфері та інформаційному праві є інформація, яка знаходиться в цивільному обороті. Таким чином, приватний, в тому числі цивільно-правовий аспект інформаційного права відіграє надзвичайно важливу роль. Необхідно також відзначити, що розгляд інформації як об'єкта цивільних правовідносин сприяє виробленню загального підходу до визначення правового режиму різних видів інформації, тим самим сприяючи подальшому становленню такої нової галузі, як інформаційне право. Особливо важливо те, що такий підхід до інформації допомагає уникнути одностороннього розгляду інформаційного права як виключно громадсько-правовий галузі.

Одним з найважливіших понять інформаційного права є інформаційна сфера. Як визначено в інформаційна сфера - це середовище обороту інформації (виробництво, розповсюдження, споживання), при якому суб'єкти реалізують свої потреби і можливості по відношенню до інформації.

Цивільно-правовий аспект інформаційних відносин, за твердженням Копилова В.А., пояснюється особливостями реалізації інформаційних прав і свобод, в першу чергу майнових прав та прав власності на інформаційні ресурси в інформаційній сфері, здійснення яких визначається особливостями інформації як об'єкта правовідносин.

Головне, що характерно для суспільних відносин в інформаційній сфері, - то, що вони виникають, розвиваються і припиняються при обігу інформації в інформаційній сфері в результаті здійснення інформаційних процесів з урахуванням особливостей і властивостей інформації, що виявляються в системі права.

Кохановська О. В. зазначає, що інформаційні правовідносини являють собою ту форму, яка дозволяє найбільш ефективно і повно здійснювати інформаційні права і свободи громадянина і людини, маючи на увазі найбільш якісне і ефективне інформаційне забезпечення споживачів інформації, захист громадянина, суспільства, держави від шкідливої, небезпечної інформації і дезінформації, захист прав і свобод кожного в інформаційній сфері.

Таким чином можна зробити висновок, що інформація як об'єкт правових відносин різноманітна і не є єдиним, монолітним явищем. Вона може знаходиться в різних правових режимах: публічному або приватноправовому, майнового та немайнового характеру та ін. Режими можуть бути різноманітні навіть у рамках однієї галузі права. Один і той же об'єкт може бути притаманним різним правовідносинам: з різними суб'єктами, різним характером, врегульованим різними методами, різним характером зв'язку суб'єктів відносин (заснованих на координації, або, навпаки, на засадах субординації).

УДК 336.22
МУКОЇДА І.І., студентка 2 курсу
Науковий керівник – **БРОВКО Н.І.,** канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
mukoidainna2017@ukr.net

ПРОБЛЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА НА ОСВІТУ

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку будь-якого суспільства. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та діяльності на користь іншим людям і суспільству. Становлення української освіти почалось ще за часів християнства та існування Київської Русі. У той час освіта вважалася необхідною складовою частиною політики та загалом розвитку суспільства. За часів правління Ярослава Мудрого почали засновуватись школи,

відкривались бібліотеки при монастирях, вівся літопис[2], що свідчить про її розвиток. У часи перебування України в складі Російської імперії українська освіта перебувала в стані «занепаду», особливо після підписання царем Олександром II проекту розпорядження про повну заборону української мови. Емським указом заборонялося не тільки друкувати українською мовою оригінали й перекладені твори, але і ввозити в межі Російської імперії українські книжки та брошури, надруковані в Галиччині, де вони могли видаватися рідною мовою завдяки конституційним законам Австро-Угорщини [3]. Тому говорити про право людини на освіту у той час не можна було.

На сьогодні це питання набуває ваги та актуальності, адже українська освіта з приєднанням до Болонського процесу має змінити орієнтири та напрямки реалізації освітньої політики. Проблема полягає в тому, що орієнтація на Болонський процес не має призводити до кардинальної зміти системи освіти, але в той же час вона має орієнтуватись на європейський та світовий досвід. У зв'язку з цим право на освіту кожної людини постає як глибока проблема, яка потребує теоретико-правового аналізу та осмислення. Право на освіту – це право людини на здобуття певного обсягу знань, культурних навичок, професійної орієнтації, які необхідні для нормальної життєдіяльності в умовах сучасного суспільства. Право на освіту в системі прав людини і громадянина в Україні займає важливе значення. Дослідженням права на освіту займалась значна кількість науковців, зокрема можна згадати М. Мацькевича, Д. Мартиновського, Р. Ковальчука, Л. Рижака, Т. Полухтовича та інших.

Питання права людини на освіту регулюється значної кількістю правових актів, зокрема в ст. 26 Загальної декларації прав людини говориться, що «освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особистості» [6]. Конвенція про права дитини так само визначає вищевикладене через зміст ст. 27 і ст. 28 [5].

Наступним важливим кроком у врегулюванні освітніх питань стало прийняття Закону України «Про освіту» у 2017 році, який у ст. 3 розкриває зміст права на освіту. Законодавець акцентує увагу на тому, що в Україні створюються рівні умови доступу до освіти. Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття освіти. Право на освіту гарантується незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак [7]. На нашу думку, на сьогодні в нашій державі нормативно гарантуються рівні умови доступу до освіти, проте реальний стан речей свідчить про інше. Проте система інклюзивної освіти, що існує в Україні, та надає право отримувати освіту людям з обмеженими фізичними можливостями не повною мірою забезпечує рівність права на освіту цих людей. Не всі заклади освіти є фізично доступними для людей з особливими потребами.

Продовжуючи думку про реалізації права людини на освіту в Україні можна стверджувати, що держава забезпечує доступність і безкоштовність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і приватних навчальних закладах [4]. У ст. 4 Закону України «Про освіту» зазначено, що громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту

в державних і комунальних вищих навчальних закладах на конкурсній основі в межах стандартів вищої освіти, лише якщо певний освітньо-кваліфікаційний рівень громадянин здобуває вперше [7]. Таким чином, громадяни України, які вже здобули вищу освіту на платній основі, позбавляються права на отримання безоплатної вищої освіти. Зазначена норма дискримінує громадян, які отримали першу вищу освіту за контрактом. Згідно з нею, громадяни, які навчаються за контрактом втрачають право на отримання безоплатної освіти, навіть не використавши його.

Стаття 13 Закону України «Про освіту» забезпечує територіальну доступність повної загальної середньої освіти. Кожна особа має право здобувати початкову та базову середню освіту в закладі освіти (його філії), що найбільш доступний та наближений до місця проживання особи. Право особи здобувати початкову та базову середню освіту у державному або комунальному закладі освіти (його філії), за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця особа, гарантується, що не обмежує право особи обрати інший заклад освіти. Впровадження в життя цієї правової норми - це справа найближчого майбутнього. Застостосування її повинно здійснюватись вже при підготовці до нового навчального року. Але у сучасних умовах територіальна доступність освіти порушується у зв'язку з існуванням престижних, «елітних» державних навчальних закладів, куди приймають учнів на конкурсній основі.

Для реалізації конституційного права на рівний доступ до якісної освіти Указом Президента України було доручено Міністерству освіти і науки України здійснити перехід до проведення вступних випробовувань до вищих навчальних закладів шляхом зовнішнього незалежного оцінювання. Провадження ЗНО забезпечило рівні умови доступу у вищі навчальні заклади незалежно від матеріального статку та соціального становища абітурієнтів. Але на сьогодні це конституційне право також порушується. Зокрема, отримавши право на апеляцію результатів ЗНО, досить часто можна спостерігати випадки прийняття рішень апеляційною комісією на користь майбутнього абітурієнта. Таким чином ми спостерігаємо порушення права на рівні умови доступу у вищі навчальні заклади.

Головним порушенням прав студентів є порушення права на якісну освіту: невідповідність послуг наявним стандартам,невиконання нормативів матеріально-технічного та фінансового забезпечення ВНЗ, формальне здійснення практичної підготовки.

Таким чином, освіта є рушійною силою еволюції суспільства. Про це досить вдало зауважує Р. Ковальчук, стверджуючи, що в сучасному глобалізованому й інформатизованому світі освіта стає вирішальним чинником суспільного прогресу і національної безпеки, важливою складовою повного розвитку людської особистості, збільшення поваги до прав і свобод людини [1, с.292]. Але, нажаль, є багато проблем пов'язаних з реалізацією права на освіту, які гарантуються Конституцією України та Законом України «Про освіту».

Отже, право на освіту є невід'ємним правом людини, а проблема реалізації цього права є досить актуальним на сучасному етапі суспільного розвитку. На сьогодні без освіти людина не може реалізувати свої можливості та захищати свої права. Це ще раз доводить важливість права на освіту в реаліях сучасної дійсності.

УДК 37.374:784
ЯЦЕНКО І.В, студ.1 курсу
Науковий керівник – **ОРДІНА Л.Л.** канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
jurayy71@gmail.com

ІМІДЖ УКРАЇНИ У СВІТІ. ЄЖЕН ДЕСЛАВ – ПОПУЛЯРИЗАТОР УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В ЄВРОПІ.

Актуальність дослідження та його мета. Сьогодні зміна ставлення до української культури повинна усвідомлюватися як частина європейської культури. Відбувається позитивне зрушення української культурної політики за кордоном. На жаль, просування творів українського мистецтва в Європі відбувається уповільнено. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування значення українських культурних надбань минулого, відкриття нових імен культурних діячів-емігрантів, на прикладі відомого кінорежисера українського походження Єжена Деслава.

Єжен Деслав (Євген Слабченко) народився 8 грудня 1889 р. у с. Таганча, поблизу Канева, нині Черкаської обл. Він був нащадком козацького роду. Євген навчався у гімназії в м. Біла Церква разом з письменником Юрієм Смоличем, майбутнім академіком Володимиром Линником. Після закінчення гімназії в 1917 р., Євген створив перший у місті курінь бой-скаутів, пізніше київську дружину скаутів, а в 20 років написав підручник «Український скаутинг». З 1920 р. Євген Слабченко працює дипломатичним кур'єром у Європі. Після втрати державності України Євген залишається в Європі і в 1926 році майбутній режисер закінчує паризьку школу кінотехніки, стає засновником товариства «Друзі українського кіно», плідно спілкується і пропагує творчість Олександра Довженка, а також українські ідеї в кіномистецтві за кордоном. Євген Слабченко (Єжен Деслав) прославився своїми відомими кінорежисерськими фільмами: «Марш машин» 1926 р., «Наполеон» 1927 р., «Електричні ночі» 1928 р., « Чотири кави з вершками» 1929 р., «Негатив» 1930 р., «Ревеляція» 1948 р, та ін. За кінокартину «Війна духів, або генерали без гудзиків» 1938 р. отримав престижну премію «Оскар».

Від Бориса Сухоручка, який володів кінокомпанією «Меркурфільм», знайомого ще з Білої Церкви, Єжен отримує запрошення зняти фільм про Україну Карпатську, яка вела боротьбу з угорцями-загарбниками. Він прагнув виїхати до рідної України для зйомок фільму, але мрія залишилась нездійсненою. Іншим проектом Єжена Деслава, який, на жаль, також не вдалося здійснити, був фільм про гетьмана Мазепу. Режисер збирав інформацію для фільму по всій Європі, але Друга світова війна не дала можливості здійснити цей проект. На головні ролі Івана Мазепи та Мотрі Кочубеївни, Єжен збирався запросити відомих голлівудських зірок - Джека Пеленса (Володимира Палагнюка – американського актора українського походження) та Мерилін Монро.

У 1943 р. Єжен Деслав переїжджає до Іспанії, а в 1950 р., окрім режисерської діяльності збирає українознавчі матеріали та архіви, книги про Україну, фільмографію українських стрічок. У 1954 р. Деслав-Слабченко ініціював ідею створення Міжнародної бібліотеки українознавства у Женеві. Режисер

представляв свої мистецькі здобутки як можливість привернути увагу до української культури у світі.

Висновки. Життя і творчість Євгена Слабченка (Єжена Деслава), патріота українського народу - ґрунтується на актуалізації співпереживання художніх образів, близьких за інтонаційно-образною природою національному світосприйманню особистості. Режисер неодноразово проголошував, що всі ідеї в нього виникають українською мовою. У 2011 р. в м. Біла Церква був створений кінофестиваль сучасного експериментального кіно «Деслав Сінема Фест», а в 2016 у місті з'явився «Деслав Сінема Клуб». Завдяки рішенню міської ради м. Біла Церква від 18 лютого 2016 р. «Про перейменування вулиць та інших поіменованих об'єктів» у місті з'явилась вулиця Єжена Деслава.

МЕЛЬНИЧЕНКО О.О., студентка 2 курсу
Науковий керівник – **ДУЖА І.А.**, канд. політ. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
oksanka11320@gmail.com

ПРОБЛЕМА ВИХОДУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Після закінчення Другої світової війни держави Західної Європи почали об'єднуватися в союзи на початку 1950-х років. Незважаючи на одну з провідних ролей у створенні Ради Європи в 1949 році, Великобританія не відразу приєдналася до процесу економічної інтеграції. Перші кроки в цьому напрямку були зроблені вже на початку 1970-х років, під час "першої хвилі" розширення Європейського Економічного Співтовариства, в яке на той час входили всього 6 держав (Франція, ФРН, Італія та країни Бенілюксу).

Велика Британія разом з Ірландією і Данією 1 січня 1973 року стала членом Європейського економічного товариства.А в 1992 році було підписано Маастрихтський договір, відповідно до якого Британія стала членом ЄС.З перших років перебування у товаристві Англія намагалася зберегти максимально можливу самостійність у значимих економічних та політичних питаннях.Країна не приєдналася до найбільших інтеграційних проектів ЄС таких як, зони євро та Шенгенської зони, що передбачають скасування візового контролю на спільних кордонах. Також Британія не підписала Бюджетний пакт, спрямований на проведення країнами узгодженої податкової та бюджетної політики. Цими рішеннями Британія підтверджувала те, що вона завжди має конкретну, особливу та відмінну від інших країн позицію щодо будь-якого кола питань.

Під час економічної кризи 2011 року у Великій Британії збільшилась кількість незадоволених громадян перебуванням країни в ЄС. Депутат-консерватор Девід Наттелл підняв питання про референдум з доцільністю членства Британії в організації. Відповідну петицію підтримало більше 100 тис. громадян країни. Однак депутати парламенту більшістю голосів (483 з 650) проголосували проти референдуму. Причиною такого колапсу стала Європейська економічна криза.

В січні 2013 року Девід Кемерон наголосив, що у випадку його перемоги на виборах Британія зможе провести новий референдум з питання виходу країни з ЄС.За підсумками загальних виборів 7 травня 2015 року консерватори отримали 36,9% голосів виборців (проти 30,4% голосів, отриманих лейбористами) і забезпечили собі абсолютну більшість в палаті громад.

28 травня 2015 року уряд Великобританіївнісдо парламенту законопроект про референдум щодовиходуБританії з ЄС. Питання референдуму в законопроектібулосформульовано таким чином: "Чи повинно СполученеКоролівствозалишитися членом Європейського Союзу?". Законопроект отримав підтримку від палати громад і вже 10 листопада 2015 року прем'єр-міністр Великобританії оголосив про офіційний початок кампанії за зміну умов членства Великобританії в ЄС. Д.Кемерон направив листа голові Європейської ради, в якому вказав вимоги Лондона до Євросоюзу.

Зазначалося, що Великобританія скорочує міграційний потік з ЄС, поліпшує конкурентоспроможності за допомогою ліквідації бюрократичних перепон та будь-яких обмежень на переміщення капіталів, товарів і послуг.Наголошувалось на зміцненні британського суверенітету, зокрема, відмова від зобов'язання рухатися "до більш тісного союзу", зафіксованим в основоположному договорі ЄС.

Особливу увагу заслуговує умова про зміни у валютній сфері, а саме, неприпустимість дискримінації країн, що не входять в зону євро, нав'язування їм будь-яких рішень країнами єврозони; внесення змін, в тому числі що стосуються створення банківського союзу, тільки на добровільній основі та ін.

У лютого 2016 року стало відомо, що лідери країн Євросоюзу після дводенних дебатів узгодили з Великобританією нові умови її членства в союзі, на яких британський прем'єр-міністр Девід Кемерон підтримає збереження його країни в ЄС на майбутньому референдумі. Країни-члени погодили текст документа, який повинен був вступити в силу в день, коли британський уряд повідомить Генсекретаріат Ради ЄС про рішення Великобританії залишитися членом Євросоюзу за підсумками референдуму.

23 червня 2016 року у Великобританії відбувся референдум з питання виходу країни з ЄС. В результатіза вихід з організації проголосували близько 52% британців, проти - 48%.За результатами референдуму Девід Кемерон заявив про відставку.

Новий уряд Великобританії очолила Тереза Мей. Вона могла ініціювати процедуру виходу з ЄС (описану в статті 50 Лісабонського договору) без проведення дебатів і голосування в парламенті. Проте. провести такі дебати вимагали деякі опозиційні члени палати громад.

Невирішеність питання виходу Англії з ЄС призвело до політичного протистояння між урядом і парламентом.Був поданий позов на уряд, в якому зазначалося, що кабінет Терези Мей не має права запускати Brexit, не отримавши чіткої згоди на це питання з боку парламенту.

У січні 2017 року прем'єр-міністр Великобританії Тереза Мей представила свій план Brexit, згідно з яким Великобританія виходить не тільки з ЄС, а й із загального ринку, з митного союзу ЄС, а також з-під юрисдикції Європейського суду.

Після цієї заяви Верховний суд Великобританії ухвалив, що уряд не може задіяти 50-ту статтю Лісабонського договору до схвалення парламентом відповідного законопроекту. І вже 8 лютого 2017 року палата громад британського парламенту схвалила в третьому читанні законопроект про вихід Сполученого королівства з Євросоюзу.

16 березня Королева Великобританії Єлизавета II схвалила законопроект про запуск процедури виходу Великобританії з ЄС, документ набув законної сили. Brexit обійдеться Великобританії в 50-60 мільярдів євро, які Лондон повинен буде виплатити Євросоюзу за раніше укладеними угодами.

Відповідно до результатів референдуму розподіл сил склався таким чином, що Шотландія і Північна Ірландія виступають за інтеграцію, а в Англії та Уельсі підтримують незалежність. Бажання Шотландії та Північної Ірландії зберегти своє членство в ЄС може спричинити негативні наслідки для Британії в подальшому.

Вихід Британії матиме серйозний вплив на британські правила міграції, передусім щодо громадян ЄС. Оскільки Британія є головним магнітом для працівників з інших країн Євросоюзу. Тому у зв'язку з Brexit безліч громадян Польщі, Чехії, Литви, Латвії, Естонії, Словакії та ряду інших країн, які зараз у статусі громадянина ЄС працюють у Британії і мають такі ж права, як і британські працівники, залишаться без робочих місць чи будуть змушені проходити складну процедуру міграції.

Лондон – найбільший фінансовий центр Європи, тому у світової спільноти виникають побоювання відносно економічного потенціалу країни. Британський фунт уже впав на 10% відноснодолара – і це найнижчий показник від 1985 року, згодом очікується падіння на 20%. Аналітики прогнозують, що у разі Brexit років через 15 Великобританія недорахується від 3,4 до 9,5% ВВП. А бюджет країни не отримає від 20 млрд до 45 млрд фунтівстерлінгів у вигляді податків.

Brexit створив небезпечний прецедент, оскільки ще жодна країна не виходила зі складу ЄС. На нашу думку, однією з головних причин виходу Великої Британії з ЄС є бажання країни довести своє виключно важливе становище на політичній арені. Як зазначають аналітики, більшість британців впевнені у тому, що їхня країна гідна мати лідируючі позиції у складі ЄС. На цьому підґрунті вміло зіграли більшість політиків, бажаючи підвищити свою популярність перед виборами. Наступною вагомою причиною виходу є економічна причина. Громадяни Великої Британії вважають, що постійні грошові потоки, які їх країна надсилає до ЄС, негативно впливають на економіку.

Вважаємо, що результати референдумів є об'єктивними та відображають реальне становище країн ЄС. Ці результати повинні змусити замислитись світове товариство про подальше існування Європейського проекту, який зараз під загрозою, і наповнений силами саморуйнування. Тому від мобілізації проєвропейських сил по всьому континенту залежить, чи витримають вони перед дедалі потужнішою атакою євроскептиків.

Вихід Англії з ЄС призведе країну як до позитивних, так і до негативних наслідків. Серед позитивних моментів відмітимо, що Brexit дасть змогу залишати грошові потоки всередині країни, не роблячи внески до ЄС. Так, за даними 2015 року країна перечислила більше 13 млрд фунтів стерлінгів, а назад повернулося

лише 4,5 млрд. Також Британія зможе ввести обмеження для іммігрантів, що відповідно зменшить кількість терактів та злочинів у країні.

Щодо негативних наслідків, то найвідчутнішевихідБританії з ЄС перенесутьобласті прямихіноземнихінвестицій та сфера міграції на британськийринокпраці. Оскільки ЄС є головним торговим партнером Британії, то після Brexit країні доведеться укласти торговельні угоди з 27 країнами-членами ЄС, щоб мати можливість продавати товари з Великобританії в Європі, але ці договори уже будуть не на таких вигідних умовах, як раніше.

Загалом, варто відмітити, що Британія з початку вступу до ЄС завжди була ніби осторонь усіх процесів всередині союзу та завжди мала власну кардинально відмінну від інших держав думку з приводу тих чи інших проблем, тому питання виходу країни з Європейського Союзу було логічним завершенням її перебування в ньому. Враховуючи своєрідне відокремлення Англії як у геополітичному, так і в економічному просторі, можна сказати, що країна має достатньо власних ресурсів задля забезпечення добробуту своїх громадян.

УДК 930.85:784
НІКОЛЬСЬКИЙ А. С., студ.1 курсу
Науковий керівник – **ОРДІНА Л.Л.** канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
nikolskiy_99@ukr.net

ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК ЧЕРКАСЬКОГО КОЗАЦТВА

Актуальність дослідження та його мета**.** Українські козаки протягом своєї історії існування уособлювали в собі незламність духу та волелюбність. Козацтво вплинуло на формування національно-визвольного руху, українську народність, творення зародків української державності. Мета дослідження – обґрунтувати витоки формування козаків Черкащини та їх вплив на подальший розвиток козацтва.

Історики, археологи та етнографи 19 ст. стверджують, що перші поселення козаків на Черкащині існували біля с. Дахнівка, задовго до виникнення Запорізької Січі. Свою історію черкаське козацтво розпочинає з опису дерев'яного замку, побудованого ще у Середньовіччі. Він знаходився на березі Дніпра і мав досить невеликі розміри (65 на 35 м) овальної форми. Згодом з'явилась ще одна фортеця (на місці сучасного Пагорбу Слави). Основою господарського життя черкаських козаків було мисливство, так званий ловецький промисел. Історичні джерела свідчать, що староста черкаський забирав у козаків половину здобичі, яку вони вполювали.

Вперше черкаські козаки під керівництвом Богдана Глинського заявили про себе після перемоги османів і кримських татар у 1493 р., здобувши Очаків. З постійними нападами непідвладних Литві татар зростає роль Черкаського староства як опорного пункту. Джерела повідомляють, що організатором загонів черкаських козаків у боротьбі з татарами був відомий черкаський староста Остафій Дашкевич, який у 1533 році висунув ідею спорудження на одному з

островів Дніпра захисної фортеці. Проте його задум був втілений Дмитром Вишневецьким на о. Мала Хортиця.

Посилення польського гніту спричинило селянські повстання на черкаських землях: 1591-1593 рр. під керівництвом К. Косинського, 1594-1596 рр. – С. Наливайка. У 1625 р. в Черкасах був створений Черкаський полк, який продовжував визвольну боротьбу проти загарбників. А в 1637 р. польське військо спалило м. Черкаси дотла. У 1648 р. під час Визвольної війни під керівництвом Б. Хмельницького Черкаський полк брав участь у самих найзапекліших боях, згодом полк набув значення адміністративно-територіальної одиниці Української козацької держави. Гетьманською резиденцією став Чигирин, в якому відбувалось підписання державотворчих документів зовнішньої та внутрішньої політики. У 1648 р. на території Черкащини відбулась Корсунська битва, а в історію черкаського козацтва ввійшли такі видатні керманичі, як Петро Дорошенко та Максим Кривоніс.

Висновки. Нині, коли національні чинники відіграють все більшу роль у культурному житті країни, цілком очевидною постає необхідність якомога ширшого ознайомлення студентів із здобутками українського народу. У нашому дослідженні історичний підхід до вивчення витоків черкаського козацтва виступає як дійовий чинник пізнання патріотично-духовних традицій українців. Виникнення черкаського козацтва було проявом національної свідомості, а їх мужність і героїзм надихали майбутні покоління українців на боротьбу.

КРИЖАНІВСЬКИЙ О.С., студент 2 курсу
Науковий керівник – **САМОЙЛОВИЧ А.А.,** старший викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
a.samoylovych@gmail.com

ЕЛЕКТРОННИЙ ПРОТОКОЛ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Згідно норм Кодексу України про адміністративні правопорушення скоєння адміністративного правопорушення підлягаю документуванню. Одним з джерел доказів являється протокол про адміністративне правопорушення. Завжди, а в наший час особливо, до якості фіксації адміністративного правопорушення ставиться вимога високої якості. Не чітке виконання вимог закону приводить до скасування рішення по справі про адміністративне правопорушення.

Впровадження новітніх технологій увійшло і у правозастосовчу практику при вирішення питань адміністративних проваджень.

Автори С.Єсімов та А.Крижановський зазначають, що зважаючи на те, що українські вчені дають різні визначення електронного доказу, узагальнюючи наукові підходи вони вважають електронним доказом відомості про обставини, що мають значення для адміністративної справи виконані в електронній формі (цифровому, звуковому, відео запису) з використанням інформаційних технологій та інформаційно-комунікаційних мереж у вигляді, придатному для сприйняття людиною. Тобто це електронна інформація.

У зв’язку з появою новітніх технологій, які надають можливість автономно фіксувати скоєне правопорушення (особливо у сфері безпеки дорожнього руху), тоді зникає необхідність письмового фіксування протоколу про адміністративне правопорушення.

Відповідно до ч. 3 ст. 283 КУпАП постанова по справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, крім даних, визначених частиною другою цієї статті, повинна містити відомості про:

 дату, час і місце вчинення адміністративного правопорушення;

 транспортний засіб, який зафіксовано в момент вчинення правопорушення (марка, модель, номерний знак);

 технічний засіб, яким здійснено фото або відеозапис;

 розмір штрафу та порядок його сплати;

 правові наслідки невиконання адміністративного стягнення та порядок його оскарження;

- відривну квитанцію із зазначенням реквізитів та можливих способів оплати адміністративного стягнення у вигляді штрафу.

Впровадження у адміністративну діяльність електронного протоколу про адміністративне правопорушення залишає зміст даного документу незмінним. Але одночасно необхідна розробка процесуальних принципів впровадження та використання. Для цього потрібні певні технічні стандарти для технічних засобів, яким чином буде проходити роздруківка, вирішення питань законодавчого характеру у процесі розгляду, винесення рішення, порядок оскарження.

Таким чином, зміни адміністративного законодавства в Україні зачепили багато сфер суспільного життя. Рухаючись до Європейського простору необхідно визначити групу засад, які формують адміністративно-деліктне законодавство, це може бути ефективність діяльності та відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, відкритість, прозорість та ін. Оновлення законодавство повинно бути ефективним, не загосрювати існуючі проблеми, особливо що стосується забезпечення законності у процесі переходу до всього нового. Це сприяє укріпленню законності, адаптації до Європейського законодавства. Звичайно, що це може бути вирішено на основі наукових підходів з урахуванням існуючої ситуації у практиці, тощо.

МЕЛЬНИЧЕНКО О.О., студентка 2 курсу
Науковий керівник –**ТЕРЕЩУК М.М.**, старший викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
oksanka11320@gmail.com

ПЕРСПЕКТИВНА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПРИВАТНОМУ ПРАВІ: ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ

Проблематика юридичної відповідальності, її дослідження є одним із найважливіших питань у теорії держави і права, ця тема викликає чимало дискусій серед науковців. Як зазначає О.С. Іоффе, глобалізаційні процеси, що

відбуваються у міжнародному співтоваристві, формування ринкових відносин призвели до активізації досліджень проблем юридичної відповідальності[5].

Юридична відповідальність - одна з форм соціальної відповідальності, сутність якої полягає в обов'язку індивіда виконувати вимоги, поставлені до нього суспільством, державою, людьми. Суб'єктивною стороною соціальної відповідальності є відношення індивіда до суспільних інтересів, що випливає з правильного розуміння і виконання ним своїх обов'язків, визначених соціальними нормами. А об'єктивною стороною виступає соціальна відповідальність як сукупність нормативних вимог, запропонованих індивіду. Відповідно, за недотримання цих вимог для суб'єкта правопорушення настають несприятливі наслідки. Тобто, людина відповідає за уже вчинені дії (ретроспективна відповідальність) чи за дії, що відбуваються, або мають відбутися (перспективна відповідальність).

Під перспективною (позитивною) соціальною відповідальністю, розуміють правильне, свідоме, добросовісне виконання людиною своїх соціальних обов'язків, перед громадянським суспільством, правовою державою, колективом людей і окремою особою. Іншими словами - це відповідальне ставлення до виконання обов'язку. Тобто, індивід повинен обирати таку лінію поведінки, яка б у найбільшій мірі відповідала потребам і інтересам розвитку суспільства.

Проте соціальна відповідальність у позитивному змісті може бути порушена свідомим, вольовим актом антисоціального поводження індивіда, результатом якого є настання ретроспективної відповідальності. Ретроспективною юридичною відповідальністю є специфічні правовідносини між державою і правопорушником, що характеризуються засудженням протиправного діяння і суб'єкта правопорушення, накладанням на правопорушника обов'язку прийняти позбавлення і несприятливі наслідки особистого майнового та організаційного характеру за вчинене правопорушення.

Підсумовуючи вищесказане, можна визначити, що юридична відповідальність – це встановлені законом заходи впливу на правопорушника, що містять несприятливі для нього наслідки, які застосовуються органами державної влади у порядку встановленому законом.

Розглядаючи перспективну юридичну відповідальність більш конкретно варто відмітити, що багато сучасних теоретиків права підтримали теорію позитивної відповідальності, серед яких Н. В. Вітрук, І.В. Зелена, П. Є. Недбайло, О. О. Носкова, Л. А. Сироватська, Р. Л. Хачатуров та інші.

Як зауважує І.В. Зелена, розуміння юридичної відповідальності як усвідомлення своєї поведінки, її наслідків, соціальної значущості, становить перспективний аспект юридичної відповідальності за поведінку в сьогоднішньому і майбутньому часі. Крім того, П. Є. Недбайло відзначає, що без дослідження позитивної відповідальності не можна зрозуміти і відповідальність негативну[6, с. 50]. Л. А. Сироватська вказує, що позитивна відповідальність – це відповідальність за майбутнє, вона є як би внутрішнім регулятором поведінки людини, тісно пов'язана з боргом, обов'язком[10, с. 185 – 211]. А. А. Іванов позитивну юридичну відповідальність розглядає як відповідальне ставлення особи до своїх обов'язків, як його законослухняну поведінку[4, с. 10]. Відповідно до наукових поглядів О. О. Носкової, позитивна юридична відповідальність – це

добровільна форма реалізації юридичної відповідальності, що представляє собою юридичний обов'язок суб'єкта відповідальності діяти відповідно до вимог правових норм[7, с. 35]. Інші автори під цим поняттям пропонують розуміти вимогу (борг), майбутньої активної, свідомої правомірної діяльності суб'єкта права. Таким чином, позитивна відповідальність пов'язана з майбутньою поведінкою особи.

Як зазначає Н. В. Вітрук, введення в науковий обіг категорії позитивної юридичної відповідальності збагачує теорію відповідальності. Для обґрунтування свого погляду автор вказує, що позитивна юридична відповідальність допомагає глибше і повніше зрозуміти природу, зміст і призначення ретроспективної (негативної) юридичної відповідальності[2, с. 32].

Проте, відмітимо, що не всі вчені та правознавці підтримують концепцію позитивної юридичної відповідальності. Зокрема, І. С. Самощенко і М. Х. Фарукшин вважають, що юридична відповідальність, з того часу як вона виникла, завжди була відповідальністю за минуле, за вчинене протиправне діяння. На їх переконання, ні наукові думки, ні тим більше інтереси практики, не дають підстави для перегляду судження про юридичну відповідальність як наслідок за правопорушення[9, с. 43].

Одні вчені стверджують, що позитивна юридична відповідальність існує, а інші дотримуються тієї позиції, що проблема перспективної відповідальності не тільки не вкладається в рамки теорії юридичної відповідальності, а й взагалі виходить за межі юридичної проблематики.

Як зазначає І. Г. Захаров, більшість авторів вважають, що саме ретроспективна відповідальність, і тільки вона, може бути визнана юридичною (правовою) відповідальністю. А позитивну відповідальність вони розглядають як моральну, а не правову категорію, і пов'язують її скоріше з відповідальністю соціальною, ніж з юридичною (правовою) [3, с. 15]. Однак варто зауважити, що деякі дослідники розглядають юридичну відповідальність як специфічний обов'язок особи зазнати певних позбавлень особистого, майнового або організаційного характеру (заходів державного примусу) за скоєне ним правопорушення.

Ми підтримуємо погляд О. Є. Рєпєтєвої, яка звертає увагу на необхідність розглядати юридичну відповідальність в єдності, без відриву один від одного, перспективного і ретроспективного аспектів, так як функціональний аналіз проблем відповідальності вимагає її системного комплексного сприйняття[8, с. 18].

І.В. Зелена запропонувала авторське визначення «юридичної відповідальності» під якою слід розуміти багатоаспектне правове явище, що ґрунтується на певних нормативних приписах, має регулятивний та/або охоронний характер і знаходить своє вираження або в дотриманні певних правових правил поведінки щодо їх не порушення (тобто, обмеження дій особи задля певного блага), або в застосуванні до правопорушника відповідного виду примусу (тобто, настання для особи закріплених у законодавстві негативних наслідків за скоєне правопорушення).

Розглядаючи юридичну відповідальність у контексті сучасного часу досить поширеним є погляд, прихильники якого дотримуються думки, що у зв'язку з

поступовими процесами розвитку приватного права виникає необхідність нового законодавчого врегулювання юридичної відповідальності приватноправового характеру. На думку І. Г. Захарова, виокремлення і дослідження специфіки юридичної відповідальності в галузях приватного права сприятиме більш детальному вивченню цього явища, дозволить встановити його загальні та особливі риси у взаємозв'язку з публічним і приватним правом, надасть, в кінцевому результаті, позитивний вплив на розвиток останнього[3, с. 18 – 19].

Звертаючи увагу на реалізацію позитивної відповідальності у приватному праві варто відмітити особливості змісту юридичної відповідальності у приватному праві. Перш за все, відповідальність може бути встановлена за волевиявленням самих учасників приватноправових відносин в індивідуальних правових договорах і односторонніх індивідуально-правових актах. Це передбачено принципами автономії волі сторін та свободи договору, що надають сторонам можливість обмежити або взагалі виключити відповідальність за невиконання договору, крім випадків умисного невиконання. Договірна відповідальність у приватному праві має самостійне юридичне значення по відношенню до санкцій норм приватного права, а в деяких випадках договірна відповідальність отримує на практиці навіть більше застосування.

На відміну від публічного права, у приватному праві правопорушник притягується до відповідальності перед потерпілим суб'єктом, незалежно від того чи це громадянин, чи юридична особа або державний орган (як учасник приватних правовідносин).

Наступною особливістю є те, що у приватному праві юридична відповідальність не у всіх випадках ґрунтується на винуватості правопорушника. Приватноправова юридична відповідальність може бути покладена на особу незалежно від його вини, оскільки диспозитивний характер норм приватного права допускає перекладення відповідальності за вчинене правопорушення безпосередньо з правопорушника на інших осіб, які на законних підставах повинні понести несприятливі наслідки за дії винної особи.

Для приватного права менш характерний принцип державного примусу. Оскільки суб'єкти приватного права вдаються до заходів державного примусу до правопорушника для реалізації юридичної відповідальності лише в останню чергу,коли інші способи добровільного виконання не задовольнили їхні вимоги.

Ще однією особливістю змісту юридичної відповідальності у приватному праві є пропорційна відповідність відповідальності наслідкам правопорушення, що є проявом її компенсаційного характеру.

Отже, підсумовуючи все вищесказане, ми дійшли висновку, що під поняттям «юридична відповідальність у приватному праві» варто розуміти такий вид юридичної відповідальності, який засновано на державних нормах приватного характеру регулювання та індивідуально-правових актах, забезпечений з боку держави, обов'язок особи утриматися від вчинення певних дій, передбачених належними нормами або понести відповідний обов'язок щодо відновлення попереднього правового становища потерпілої особи, а у разі неможливості останнього – компенсувати спричинену винним шкоду чи понести відповідальність у інший спосіб, передбачений у договорі.

Позитивна юридична відповідальність, на нашу думку, є сукупністю певних елементів, які сприяють свідомому та активному вибору суб'єктами правомірної поведінки.

Перспективна юридична відповідальність направлена на формування правомірної поведінки в майбутньому, оскільки суб’єкт спроможний прогнозувати негативні наслідки, які настануть у результаті його можливої поведінки. Саме керуючись прогнозуванням особа прораховує можливі варіанти поведінки та можливі наслідки, а потім, керуючись нормами правомірної поведінки, повинна прийняти єдиновірне рішення, яке не вийде за рамки дозволеного законом та не потягне за собою негативних наслідків, виражених у застосуванні санкцій державою. Іншими словами, позитивна відповідальність – це відповідальність без правопорушення.

На відміну від негативної відповідальності, позитивна – не тимчасова та примусова, а постійна, добровільна та усвідомлена відповідальність особи за свою належну поведінку. Вона передбачає не тільки контроль суб’єкта за власними діями, але й позитивну реакцію з боку суспільства та держави.

Отже, беручи до уваги все вищесказане, ми підтримуємо думку А.С. Бондарева, який характеризує юридичну відповідальність виключно з позиції її позитивної форми реалізації та вважає, що юридична відповідальність є виключно особистісною ціннісною правовою характеристикою суб’єктів права. Юридична відповідальність є здатністю суб’єкта права своєчасно визначати вид та міру своїх суб’єктивних юридичних обов’язків перед правомочними особами у разі вступу в ту чи іншу соціальну роль та здатність вчасно й добросовісно виконувати їх. Тим самим реалізуючи свою юридичну відповідальність не тільки перед конкретним правомочним суб’єктом права, а й перед суспільством та державою, які нормативно визначили вид та міру даної відповідальності[1].

УДК 336.22
МОСКАЛЕЦЬ Ю.Я., студентка 2 курсу
Науковий керівник – **САМОЙЛОВИЧ А.А.,** старший викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
a.samoylovych@gmail.com

СКЛАД АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Кожне протиправне діяння, за скоєння якого передбачена адміністративна відповідальність, визнається правопорушенням компетентними органами управління лише при наявності необхідних об’єктивних та суб’єктивних ознак.

Теоретиками права та адміністративного права визначено чотири елементи складу правопорушення: об’єкт, об’єктивна сторона, суб’єкт, суб’єктивна сторона.

Об’єктом адміністративного правопорушення є суспільні відносини у конкретній сфері управління, які врегульовані адміністративно-правовим законодавством та забезпечуються адміністративним примусом, а саме мірами адміністративної відповідальності.

Заходи адміністративної відповідальності встановлюються тільки законодавчою владою, а саме Верховною Радою України. Тому, лише дані суспільні відносини можуть являтися об'єктом адміністративного правопорушення.

На нормативному рівні відображено назви глав особливої частини КУпАП, тобто групові об'єкти за структурою управлінських відносин, наприклад, глава 9 «Адміністративні правопорушення у сільському господарстві».

Потрібно звернути увагу, що об'єкт адміністративного правопорушення у ряді випадків регулюється не тільки нормами адміністративного права, але інших галузей права (конституційного, земельного, трудового, банківського, транспортного і т.д.).

Наступним елементом складу правопорушення є об'єктивна сторона, тобто зовнішнє вираження діяння у формі дії (наприклад дрібне викрадення чужого майна, ст. 51 КУпАП) чи бездії (наприклад, порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік, ст. 192 КУпАП).

У порівнянні з кримінальним правом, в адміністративному праві шкідливі наслідки, причинний зв'язок являються факультативними ознаками. Можливо тому, що адміністративні правопорушення не спричинюють великих матеріальних наслідків, а переважно є порушенням встановлених законодавством правил (наприклад, водії не виконують вимоги правил дорожнього руху, окремі підприємці не виконують санітарні норми і правила).

Подальший елемент складу правопорушення це суб'єкт. Даний елемент посідає важливе значення у складі правопорушення. Відповідно до діючого законодавства суб'єктами правопорушення являються фізичні та юридичні особи, які мають адміністративну правоздатність та адміністративну дієздатність.

Законодавчого поняття суб'єкта правопорушення на визначено як правове поняття. Тому завжди рахується, що таким є осудна особа, якій є 16 років.

Останній елемент суб'єктивна сторона, визначає психічне ставлення правопорушника до скоєного діяння. Складовими елементами суб'єктивної сторони є умисел та необережність.

Встановивши ознаки суб'єктивної сторони можна належним чином визначити правильну кваліфікацію, максимально справедливо встановити вид та розмір адміністративного стягнення.

Таким чином у галузі адміністративного права поняття вини включає об'єктивний та суб'єктивний моменти. Об'єктивний момент вважається вина фізичної чи юридичної особи з точки зору органу управління, уповноваженого виносити адміністративні стягнення, які порушують встановлені норми адміністративного права. Суб'єктивний момент вважається ставленням фізичної чи юридичної особи до протиправного діяння. Вважаємо надмірне ставлення до об'єктивного моменту неправильним, може бути порушено принцип презумпції невинуватості, що суперечить справжній правовій державі.

УДК 347.6
РИБЧЕНКО С.В., студент 2 курсу заочної форми навчання
Науковий керівник – **ПАХОМОВА А.О.,** канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
rybchenko95@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ СІМЕЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Сімейні правовідносини мають ряд специфічних ознак, що відрізняють їх від цивільних правовідносин. Основною відмінністю є домінування особистих сімейних відносин над майновими. Наприклад, при розділі майна подружжя передбачена можливість відступу від початку рівності часток по вельми незвичайним для цивільного права підставах (наприклад, у зв'язку з необхідністю врахування життєво важливих інтересів неповнолітніх дітей або одного з подружжя), залежність виникнення або терміну дії аліментного зобов'язання між подружжям або колишніми подружжям від характеру поведінки в шлюбі правомочної сторони і т.д.

Майнові відносини, що становлять предмет сімейного права, не несуть в собі еквівалентного початку: спільність майна, нажитого в шлюбі, презюмується незалежно від рівня доходів кожного з подружжя; матеріальна підтримка членів сім'ї здійснюється без очікування будь-яких компенсацій в майбутньому і т.д.

Однією з важливих специфічних ознак є багато суб’єктність - в сімейних правовідносинах можуть брати участь не тільки фізичні особи, а й інші суб'єкти права, зазначені в сімейному законодавстві (громадські і державні установи, посадові особи). У ряді відносин до суб'єктів - фізичних осіб подаються додаткові вимоги особистого порядку, наприклад, ключову роль може грати ознака статі (шлюб можливий тільки між чоловіком і жінкою), різниця у віці (у відносинах усиновлення - не менше 15 років), соціальна характеристика (в суперечках про розірвання шлюбу, про дітей, про аліментні зобов’язання чоловіка або колишнього чоловіка, у відносинах усиновлення та іншого піклування над дітьми). Все це становить класику предмета і методології сімейного права і, як правило, байдуже для права цивільного.

Специфікою володіє і початок рівності суб'єктів сімейних відносин. Емансипація і на її основі егалітаризація шлюбу закріпили початок рівноправності, але не привели до формальної рівності чоловіка і дружини з огляду на об'єктивну неможливість повного ототожнення їх як суб'єктів: чоловік не має права порушувати справу про розлучення без згоди дружини протягом усього періоду її вагітності і материнства до року дитини, він же зобов'язаний надавати їй утримання в період вагітності і протягом трьох років з дня народження дитини.

З об'єктивних причин лише умовно можна говорити про рівність у відносинах між батьками і дітьми (особливо малолітніми), оскільки саме батьки вирішують всі питання, що стосуються виховання та утримання дитини.

Традиційно особливе значення для сімейної сфери має найтісніше взаємодія права і моралі: моральні приписи і категорії безпосередньо закріплюються в сімейному законодавстві: сімейні відносини будуються на почуттях взаємної любові та поваги, взаємодопомоги і відповідальності перед сім'єю всіх її членів,

дитина має право на повагу до його людської гідності, батьки зобов'язані піклуватися про духовний і моральний розвиток своїх дітей, при призначенні дитині опікуна (піклувальника) враховуються моральні й особисті якості опікуна (піклувальника), суд може звільнити чоловіка від аліментні обов'язки перед другим чоловіком або обмежити її певним терміном в разі« негідної поведінки в сім'ї чоловіка, що вимагає виплати аліментів.

УДК 37.374:784
САМОЙЛОВА М.О., студентка 1 курсу
Науковий керівник – **ОРДІНА Л.Л.** канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
mashenkasamoilenko@gmail.com

КОЗАЦЬКІ ТАНЦІ ЯК САМОВИРАЖЕННЯ ВОЛЕЛЮБНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ВОЇНА

Актуальність напряму дослідження та його мета. Мистецтво є однією з форм творчості особистості, відображає дійсність і розкриває навколишнє життя в усіх його проявах. Належне місце в ньому посідає хореографія, яка спирається на наочність, демонстрацію, показ і спонукає молодь до якомога ширшого осягнення художніх надбань українського мистецтва. У дослідженні ми обґрунтуємо войовничий запал і волелюбний характер таких танців козаків-січовиків як: «козак», «гайдук» та «гопак» і визначимо їх характеристики.

Козацькі танці як мистецьке явище сформувалися у середовищі козаків – запорожців в 16 ст. і були співзвучні історичному часові, що переживав народ. Етнографічні джерела трактують походження назви танцю «козак» з появою перших козаків у Запорізькій Січі. Танець «козак» був попередником «гопака» і як символ волі та вільного козацтва особливу популярність здобув під час визвольної війни 1648-1654 рр., поширився серед селянської та міщанської молоді, був популярним у братствах. Танець зображував військовий похід, в якому козаки демонстрували свій бойовий характер. Одним із варіантів «козака» дослідники вважають змагання двох або більше осіб з рухами «удавання нападу на супротивника». Закінчувався танець імпровізаційними рухами «відходу на чайках». Супроводжувався під акомпанемент бандури. Український фольклорист О. Дей писав, танець «тренував витримку молоді, гартував її гнучкість та розвивав запаси сили для праці і бою».

Козацький танець «гопак» дослідники вважають одним із давніх танців в Україні. Козаки танцювали його високо підстрибуючи під вигуки «гоп» - звідси і назва танцю. Танець характеризував бойові навички козаків: мужність, волелюбність, готовність захищати свою землю від ворога. Описати танець можна таким чином: у колі чоловіки змагаються у спритності і майстерності, використовуючи основні рухи танцю: стрибки, присідання, бігунець. Разом з «гопаком» з’явився національний одяг козака – червоні шаровари, вишита сорочка, чоботи пояс. Згодом у танці почали брати участь жінки, що придало

«гопаку» шляхетності та витонченості. Сьогодні «гопак» не втратив героїчної забарвленості і є візитною карткою України

Танець «гайдук» («присядки»)танцювали виключно чоловіки. Від першої згадки про танець минуло понад чотири століття. Рухи «гайдука» схожі на рухи «гопака», відмінністю є лише характер виконання. Польський етнограф XIX ст. Казімєж Вуйціцький у своїй праці про русинів (українців) Підляшшя залишив опис руху та композиції танцю: «Парубок підносить ногу високо вгору, підстрибує і так обертається на чверть чи півкола в повітрі, присідає, піднесеться і тупне ногою». Фольклористи-дослідники вважають, що «гайдук» часто танцювали зі зброєю, доводячи свою вправність і військову майстерність.

Історичні свідчення про козацькі танці є важливим джерелом пізнання українського народу та багатства його духовної культури. Козацькі танці були своєрідною системою виховання та загартовування козаків. Вони мали історично-ілюстративний характер. Завдяки емоційно-естетичній виразності звукових барв, сприяли виявленню позитивної та гармонійної реакції у житті, розвивали танцювальну лексику рухів, творчу фантазію та емоційну наснагу, виявляли змагальний характер українського воїна.

УДК 336.22
ВОВК А.В., студент 3 курсу,
Науковий керівник – **СОКИРИНСЬКА О.А.,** канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВИЙ СТАТУС «GREENPEACE»

Вплив міжнародних організацій на вирішення міжнародних проблем, активна участь у різних сферах міжнародного співтовариства неминуче є проблемою визначення їх правового статусу. Громадська думка стає однією із ключових ланок, що впливає на внутрішньодержавну та зовнішню політику, і це призводить до збільшення популярності міжнародних неурядових організацій.

Відомо, що міжнародні неурядові організації не є органами, які виражають волю держави, тому їхні резолюції не охоплюються процесом нормотворення. Проте такі громадські об’єднання на міжнародній арені можуть активно впливати на позицію тієї чи іншої держави або міжнародної компанії.

Правовий статус «Ґрінпіс» складається з об'єктивних, фактично існуючих елементів, виявивши та проаналізувавши які, в цілому, можна пізнати організацію комплексно. Також він детермінований у кінцевому рахунку об'єктивними конкретно-історичними соціальними факторами. [1]

Нині «Ґрінпіс» - це одна з найвідоміших міжнародних екологічних організації, яка має 2,8 мільйони прихильників по всьому світу, а також національні та регіональні представництва в 41 країні світу. Штаб квартира компанії розташована в Амстердамі (Нідерланди). [2]

«Ґрінпіс» - це неприбуткова організація та неурядова організація. Спільна місія цієї організації полягає у збереженні життя на землі в її повному різномаїтті. Дана організація не приймає пожертви від держави, провідних корпорацій,

політичних партій. Тим не менш, волонтери «Ґрінпіс» вступають у діалог з усіма політичними силами та боротьбу за схвалення та прийняття законів для благополуччя навколишнього середовища. Фінансове забезпечення спирається на внески окремих прихильників. [1]

Відповідно до річного звіту за 2015 рік в «Ґрінпіс» понад 42 000 000 онлай-прибічників по всьому світу, 36 000 активних волонтерів та майже 3 000 000 осіб підтримують роботу організації особистими пожертвами. [2]

Основними завданнями«Ґрінпісу» є :

•зупинити глобальне потепління;

•зберегти природу океанів;

•зберегти стародавні ліси та джунґлі;

•забезпечити атомне роззброєння;

•ввести екологічне землеробство;

•припинити виготовлення токсичних речовин; [4]

Принципи діяльності:

•*Мирність*. Акції це найважливіший засіб впливу «Ґрінпіс». Навіть коли організація стикається з агресією, «Ґрінпіс» притримується мирних правил урегулювання конфлікту.

•*Незалежність*. Неурядова організація «Ґрінпіс» існує тільки на пожертвуваннях громадян та приватних благодійних фондів. Свій грошовий фонд «Ґрінпіс» витрачає тільки на природоохоронні проекти.

•*Протест*. Організація вірить в протест, як одни із ефективних засобів впливу на те, що це може докорінно змінити негативне ставлення людей до охорони природи. Це найпомітніший спосіб привернути увагу до екологічної проблеми і домогтися потрібних змін. [3]

За час свого створення «Ґрінпіс» відіграв основну роль, в прийнятті таких важливих рішень:

•заборона експорту токсичної пустої породи, у менш розвинені країни;

•мораторій на вбивство китів;

•заборона на використання ядерної зброї.

Міжнародний офіс «Ґрінпіс» виконує наступні функції:

•надання допомоги регіональним та національним підрозділам по правовому захисту в судах

•складання фінансових прогнозів і стратегічних планів розвитку

•координація діяльності та сприяння відкриттю нових підрозділів в регіонах

•підтримання контактів з прихильниками захисту природи в країнах, де немає відділень Ґрінпіс

•узгодження довгострокових стратегій, що проводяться в рамках місцевих регіональних і національних програм, які сприяють вирішенню екологічних проблем

•забезпечення вільного доступу громадськості до актуальної інформації з екологічної ситуації в світі через ЗМІ, публікації програм, звітів досліджень, представлених на сайтах підрозділів Грінпіс [1]

ЗМІСТ

Кібенко К., Сокиринська О.А. Особливості застосування норм міжнародного гуманітарного права в операціях із підтримання миру та безпеки…….3
Бондаренко В., Ковальчук І.В.Податкова система Польщі: корисний досвід для України……5
Крижешевський В., Сокиринська О.А.Біпатризм в Україні - добро чи зло?.....6
Кузьменко Б., Стрельбицька Л.М.Цивільно-правові особливості інформаційних відносин……8
Мукоїда І, Бровко Н.І. Проблема реалізації конституційного права людини і громадянина на освіту…….9
Яценко І., Ордіна Л.Л. Імідж України у світі. Єжен Деслав – популяризатор українського мистецтва в Європі……12
Мельниченко О., Дужа І.А. Проблема виходу Великої Британії з Європейського Союзу……13
Нікольський А., Ордіна Л.Л. Виникнення і розвиток «Черкаського козацтва»…16
Крижанівський О., Самойлович А.А.Електронний протокол про адміністративне правопорушення……17
Мельниченко О., Терещук М.М.Перспективна юридична відповідальність у приватному праві: особливості реалізації……..18
Москалець Ю., Самойлович А.А. Склад адміністративного правопорушення……...22
Рибченко С, Пахомова А.О. Особливості сімейних правовідносин……24
Самойлова М., Ордіна Л.Л. Козацькі танці як самовираження волелюбності українського воїна…….25
Вовк А., Сокиринська О.А. Правовий статус «Greenpeace»……26